12/10/2023

Σαν σήμερα το 1944: Η Αθήνα και πάλι ελεύθερη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Είναι 12 Οκτωβρίου 1944, ημέρα Πέμπτη, 09:45 το πρωί. Τμήμα του γερμανικού στρατού καταθέτει στεφάνι στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και λίγο αργότερα ένας στρατιώτης υποστέλλει τη σβάστικα από τον βράχο της Ακρόπολης.

Οι γερμανικές δυνάμεις Κατοχής αποχωρούν από την πρωτεύουσα. ‘Υστερα από 1264 ημέρες Κατοχής η Αθήνα είναι και πάλι ελεύθερη. 79 χρόνια μετά, η Αθήνα γιορτάζει και σήμερα αυτή την επέτειο.

Η ελληνική σημαία κυματίζει ξανά στην Ακρόπολη

Η ελληνική σημαία κυματίζει ξανά στην **Ακρόπολη.** Στους αθηναϊκούς δρόμους οι πολίτες πανηγυρίζουν, πλήθη ξεχύνονται στους δρόμους. Οι αθηναϊκοί δρόμοι

κατάμεστοι από πλήθη με σημαίες. Στην οδό Πανεπιστημίου και στην πλατεία Ομονοίας, γερμανικά στρατιωτικά οχήματα κινούνται με ταχύτητα, εγκαταλείποντας την Αθήνα, ενώ στα κτίρια γύρω τους ανεμίζουν ελληνικές και συμμαχικές σημαίες.

Η αντίστροφη μέτρηση για την αποχώρηση των **Γερμανών** και των συμμάχων τους Βουλγάρων από την **Ελλάδα** είχε ξεκινήσει λίγους μήνες νωρίτερα, στις 6 Ιουνίου, όταν οι Σύμμαχοι αποβιβάστηκαν στη Νορμανδία και άρχισαν να περισφίγγουν τον κλοιό γύρω από τη Γερμανία μαζί τους προελαύνοντες Σοβιετικούς από την ανατολική πλευρά. Ήταν φανερό ότι οι ημέρες της ναζιστικής Γερμανίας ήταν μετρημένες.

Λίγο πριν σημάνει η λευτεριά

Στο χρονικό διάστημα μέχρι την απελευθέρωση είχαν ενταθεί οι πολιτικές διαβουλεύσεις για τη μετακατοχική κατάσταση στην **Ελλάδα.** Από την πλευρά τους, οι Γερμανοί έψαχναν παρασκηνιακά τρόπους ασφαλούς αποχώρησής τους από τη χώρα μας.

Από τις 26 Απριλίου 1944, της ελληνικής εξόριστης κυβέρνησης ηγείτο ο **Γεώργιος Παπανδρέου**, οι Άγγλοι όμως ήταν αυτοί που κινούσαν τα νήματα. Με τις συμφωνίες Λιβάνου (17-20 Μαΐου 1944) και Καζέρτας (26 Σεπτεμβρίου 1944) οι ανταρτικές ομάδες του **ΕΛΑΣ** και του ΕΔΕΣ είχαν τεθεί υπό τις διαταγές της κυβέρνησης **Παπανδρέου,** που είχε εμπλουτισθεί και με στελέχη του ΕΑΜ. Οι Γερμανοί άρχισαν να αποχωρούν σταδιακά από την Αθήνα από το βράδυ της 11ης Οκτωβρίου.

Η αποχώρηση

Το πρωί στις 08:00 της 12ης Οκτωβρίου 1944 ο στρατηγός Φέλμι, συνοδευόμενος από τον δήμαρχο Αθηναίων Γεωργάτο, κατάθεσε ένα στεφάνι στον **Άγνωστο Στρατιώτη**, σε μία τελετή με λίγους **Γερμανούς**, ενώ ήδη οι μηχανοκίνητες φάλαγγες των **Γερμανών** εγκατέλειπαν από νωρίς την Αθήνα μέσω της **Ιεράς Οδού.**

Στις 9:15 π.μ. η γερμανική φρουρά της Ακρόπολης προχώρησε στην υποστολή της ναζιστικής σημαίας έπειτα από συνολικά 1.264 μέρες κατοχής και ένας στρατιώτης τύλιξε βιαστικά το σύμβολο της Κατοχής και αποχώρησε από τον **Ιερό Βράχο.** Ακολούθησαν συγκρούσεις μεταξύ **ΕΛΑΣ** και Ελλήνων εργατών με τους ναζί δολιοφθορείς, που απέτρεψαν την καταστροφή του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στο **Κερατσίνι**. Από την άλλη, σημαντικό τμήμα

του λιμανιού του Πειραιά ανατινάχθηκε από τους αποχωρούντες Γερμανούς.

Σε αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες όπου υπήρξε μαζική άνευ δίκης τιμωρία των δωσίλογων, στην Αθήνα επικράτησε τάξη και ησυχία. Όπως πιστοποιεί και έγγραφο της βρετανικής Force 133 τη νύχτα της 12ης Οκτωβρίου: *«Απόλυτη ησυχία παντού. Καμία ταραχή και οι δρόμοι σχεδόν άδειοι. Ο ΕΛΑΣ και άλλα όργανα περιπολούν με τάξη».*